

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

PROTOKOLL
2023-12-20
Handläggning i
Stockholm

Aktbilaga 77
Mål nr
PMT 14007-23

Handläggning i parternas utevaror

RÄTTEN

Rådmannen Daniel Severinsson

PROTOKOLLFÖRARE

Tingsnotarien Nils Ydreskog

PARTER

Kärande

Svensk Värdepappersservice i Stockholm AB, 556324-5447
Grev Turegatan 14
114 46 Stockholm

Ombud: Advokaterna Mattias Anjou och Sandra Kaznova samt biträdande juristen
Hanna Krutmeijer
Advokatfirman Hammarskiöld & Co AB
Box 2278
103 17 Stockholm

Svarande

1. Småspararguiden Sverige AB, 559033-5526
c/o Patrick Siegbahn
Erik Dahlbergsgatan 49 Lgh 1002
115 57 Stockholm

Ombud: Advokaten Magnus Jonson
Advokatfirman Magnus Jonson AB
Mailbox 3319
112 73 Stockholm

2. Siegbahn & Partners AB, 559436-1494
c/o Patrick Siegbahn
Adress som ovan

3. Andreas Runnemo, 19830115-0150
Nordmarksvägen 57
123 72 Farsta

4. Patrick Siegbahn, 19830505-0174
Adress som ovan

Dok.Id 2791877

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307 104 20 Stockholm	Rådhuset, Scheelegatan 7	08- 561 654 70 E-post: stockholmstingsratt@dom.se www.stockholmstingsratt.se		måndag – fredag 08:00–16:00

SAKEN

Otillbörlig marknadsföring m.m.; nu fråga om interimistiska förbud

BAKGRUND

Svensk Värdepappersservice i Stockholm AB (Svensk Värdepappersservice) är ett svenskt värdepappersbolag som erbjuder investeringsrådgivning genom anknutna ombud. Svensk Värdepappersservice ingår i en koncern med bolaget Primrose Partners AB som moderbolag. I samma koncern ingår även bl.a. värdepappersbolaget Strivo AB. Svensk Värdepappersservice bedriver verksamhet med tillstånd från Finansinspektionen och står under myndighetens tillsyn.

Småspararguiden Sverige AB (Småspararguiden Sverige) bildades under 2015 och ägs till cirka 80 procent av Andreas Runnemo och Patrick Siegbahn. Småspararguiden Sveriges verksamhet bestod tidigare av bl.a. granskning och opinionsbildning avseende finansbranschen samt finansiell rådgivning. Rådgivningsverksamheten såldes dock till Siegbahn & Partners AB den 31 maj 2023. Småspararguiden Sverige erbjuder inte längre några rådgivningstjänster.

Siegbahn & Partners AB bildades i maj 2023. När inläggen av den 17 juni 2023 publicerades bedrev Siegbahn & Partners AB rådgivningsverksamhet under namnet Småspararguiden Rådgivning. Vid den tidpunkten ägdes aktierna i bolaget av Andreas Runnemo och Patrick Siegbahn tillsammans. I dag är Andreas Runnemo inte längre aktiv i bolaget och Patrick Siegbahn är ensam aktieägare.

Småspararguiden Sverige publicerade den 17 juni 2023 två inlägg på sin webbplats, www.smaspararguiden.se. Inläggen hade rubrikerna ”Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr i hutlösa kostnader” respektive ”FI om Primrose affärsmetoder: ’inget regelbrott’”. Den ursprungliga utformningen av inläggen från den 17 juni 2023 benämns herefter gemensamt ”Juni-inläggen” och framgår av [bilaga 1](#)

(Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr i hutlösa kostnader) respektive bilaga 2 (FI om Primrose affärsmetoder: inget regelbrott).

Den 31 oktober 2022 publicerade Småspararguiden Sverige ett inlägg med rubriken ”topp fem skitprodukterna på finansmarknaden 2022” på sin webbplats. Den ursprungliga utformningen av de delar av inlägget som tar sikte på Svensk Värdepappersservice benämns härafter ”Listan” och framgår av bilaga 3.

Svensk Värdepappersservice ansökte den 12 september 2023 om stämning mot Småspararguiden Sverige AB, Siegbahn & Partners AB, Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo med anledning av bl.a. de tre inläggen. Det nu aktuella beslutet avser frågan om interimistiska förbud gentemot dessa fyra svarande, som i det följande gemensamt benämns Svarandena.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Svensk Värdepappersservice har – såvitt nu är i fråga – yrkat att Patent- och marknadsdomstolen, vid vite om 500 000 kr, eller annat kraftigt verkande vite som domstolen finner skäligt, ska förbjuda var och en av Siegbahn & Partners AB, Småspararguiden Sverige AB, Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo att i samband med marknadsföring av ekonomisk rådgivning eller böcker om privatekonomi använda sig av

1. a) inlägget ”Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr per år i hutlösa kostnader”, som framgår av bilaga 1, eller inlägg med väsentligen samma utformning, och
b) inlägget ”FI om Primrose affärsmetoder: ’inget regelbrott’”, som framgår av bilaga 2, eller inlägg med väsentligen samma utformning.
2. påståenden och framställningar som
a) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) specialiserar sig på att sälja dyra och komplexa produkter till konsumenter,

- b) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), eller dess anknutna ombud, rekommenderar "skitprodukter",
- c) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), eller dess anknutna ombud, rekommenderar olämpliga produkter,
- d) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), eller dess anknutna ombud, "bedriver en systematisk försäljning av olämpliga produkter",
- e) ger intryck av att produkter som Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), eller dess anknutna ombud rekommenderar "tillhör de värsta produkterna på finansmarknaden",
- f) liknar produkter som Svensk Värdepappersservice (SVP) eller dess anknutna ombud rekommenderar vid "rävgift",
- g) ger intryck av att produkter som Svensk Värdepappersservice (eller "SVP") eller dess anknutna ombud rekommenderar är "avarter",
- h) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP") eller dess anknutna ombud lurar konsumenter,
- i) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP") eller dess anknutna ombud tar ut "hutulösa" avgifter,
- j) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), dess anknutna ombud eller Primrose tillämpar dolda avgifter,
- k) ger intryck av att Svensk Värdepappersservices (eller "SVP") kunder förlorar "100-tals miljoner kronor",
- l) ger intryck av att det förekommer betydande intressekonflikter i den rådgivningsverksamhet som SVP bedriver, genom anknutna ombud,
- m) liknar eller förknippar Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), dess anknutna ombud eller Primrose med Allra-skandalen,
- n) liknar eller förknippar Svensk Värdepappersservice (eller "SVP"), dess anknutna ombud eller Primrose med ekonomisk brottslighet,
- o) liknar Svensk Värdepappersservice (eller "SVP") eller Primrose med bolag som påförts sanktion av Finansinspektionen,
- p) liknar eller förknippar Svensk Värdepappersservice (eller "SVP") eller Primrose med bolag som påförts sanktion av InsureSec,

- q) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud agerar i strid mot god rådgivningssed,
 - r) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud bedriver vårdslös rådgivning,
 - s) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud bedriver oetisk rådgivning,
 - t) ger intryck av att det finns ett stort antal klagomål från konsumenter mot Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud,
 - u) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud agerar i strid mot de lagar och regler som gäller för verksamheten,
 - v) ger intryck av att Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) ”tillhör det värsta FI sett”,
 - w) ger intryck av att Finansinspektionen har varnat för eller beklagat sig över affärsmetoder som Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”) eller dess anknutna ombud tillämpar,
 - x) beskriver Svensk Värdepappersservice (eller ”SVP”), dess anknutna ombud eller Primrose som ”avarter” samt
 - y) påståenden och framställningar med väsentligen samma innebörd som de påståenden och framställningar som anges under a)–x) ovan.
3. a) den bild som markerats i inlägget ”Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr per år i hutlösa kostnader”, som framgår av bilaga 1,
- b) den bild som markerats i inlägget ”FI om Primrose affärsmetoder: inget regelbrott”, som framgår av bilaga 2,
- c) de två bilder som markerats i inlägget ”Topp fem skitprodukter på finansmarknaden 2022”, som framgår av bilaga 3, samt
- d) illustrationer och framställningar med väsentligen samma innebörd som de bilder som anges under punkten 3 a)–c).

Svensk Värdepappersservice har yrkat att Patent- och marknadsdomstolen i första hand ska besluta att samtliga förbud enligt yrkandena i punkterna 1–3 ovan ska gälla även interimistiskt och i andra hand att i vart fall förbuden enligt yrkandet i punkten 1 ovan ska gälla interimistiskt.

Svarandena har bestritt de interimistiska yrkandena.

GRUNDER M.M.

Svensk Värdepappersservice

Marknadsföringslagen är tillämplig

Småspararguiden har vitsordat att publiceringen av Juni-inläggen och Listan har skett i kommersiell verksamhet. Juni-inläggen och Listan har vidare haft ett kommersiellt syfte samt rent kommersiella förhållanden till föremål.

Bedömningen av om Juni-inläggen och Listan har utgjort marknadsföring ska göras utifrån deras innehåll och med beaktande av att parterna är varandras konkurrenter. Den omständigheten att Juni-inläggen och Listan har getts en redaktionell utformning ska därför inte ges någon avgörande betydelse.

Det saknar betydelse att Juni-inläggen har publicerats av Småspararguiden Sverige eftersom de har syftat till att marknadsföra Småspararguiden Rådgivningsrådgivningstjänster samt boken ”Mer pengar för pengarna: spara, låna och försäkra som de riktiga experterna” (Svarandenas bok). Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning drivs av samma personer och det är tydligt att bolagen samverkar i den aktuella marknadsföringen. Andreas Runnemo och Patrick Siegbahn var vid publiceringen av Juni-inläggen styrelseledamöter i båda bolagen. Patrick Siegbahn är angiven som författare till inläggen och är dessutom ansvarig utgivare för Småspararguiden Sveriges hemsida. Svarandena har alltså haft kontroll över

inläggens utformning samt omständigheterna kring publiceringen av dem. På hemsidan framgår även att de båda bolagen samarbetar med varandra.

Juni-inläggen och Listan har haft ett kommersiellt syfte eftersom de har syftat till att främja avsättningen av de ekonomiska rådgivningstjänster som Svarandena säljer samt Svarandenas bok. Boken har skrivits av bl.a. Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo och säljs av dessa författare själva eller genom Småspararguiden Sverige.

Småspararguiden Rådgivning erbjuder ekonomisk rådgivning till privatpersoner. Svensk Värdepappersservice erbjuder sådan rådgivning genom anknutna ombud. Dessa tjänster är utbytbara med varandra. Parterna är således konkurrenter.

Genom Juni-inläggen och Listan riktas stark kritik mot Svensk Värdepappersservices verksamhet. Innehållet medför att läsaren avskräcks från att köpa rådgivning som bolaget tillhandahåller genom sina anknutna ombud. Samtidigt framställer Juni-inläggen den rådgivningsverksamhet som tillhandahålls av Småspararguiden Rådgivning i positiva ordalag. Inläggen har ett direkt samband med hänvisningar till den rådgivande delen av verksamheten och till försäljningen av Svarandenas bok. De innehåller direkta säljbudskap samt personporträtt avseende Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo. Personporträttet för Patrick Siegbahn inkluderar även information om att han arbetar som rådgivare på Småspararguiden Rådgivning.

Den hemsida där Juni-inläggen och Listan publicerades har cirka 15 000 besökare i månaden. Dessa läsare är intresserade av privatekonomi och kan ha ett intresse av att köpa rådgivningstjänster. Att på en sådan hemsida publicera inlägg där rådgivningstjänster som har anknytning till den egna verksamheten lyfts fram i anslutning till kritik mot en konkurrent måste anses ägnat att öka avsättningen av dessa tjänster. Det föreligger stor sannolikhet för att en konsument som läser inläggen väljer att anlita Småspararguiden Rådgivning som rådgivare i stället för Svensk Värdepappersservice. Det är vidare sannolikt att konsumenten påverkas i sitt affärsbeslut angående köp av den aktuella boken.

Juni-inläggen och Listan har haft rent kommersiella förhållanden till föremål eftersom de uttryckligen avser den affärsverksamhet som både Svensk Värdepappersservice och Svarandena bedriver. De uppgifter som dessa inlägg innehåller är inte allmänt hållna. Tvärtom är de ensidiga och osakliga och beskriver Svensk Värdepappersservice på ett avskräckande sätt, samtidigt som de lyfter fram Svarandena som varande på läsarens sida. Uppgifterna är inte av allmän karaktär utan har rent kommersiella förhållanden till föremål. Detta gäller i vart fall med beaktande av den kontext som Juni-inläggen och Listan har publicerats i.

Den omständigheten att Svarandena har tagit bort hänvisningar och referenser till den rådgivande verksamheten innebär inte något hinder mot att pröva om marknadsföringen var otillbörlig i dess tidigare utformning.

Marknadsföringen är otillbörlig

Bakgrund – Finansinspektionens granskning av Svensk Värdepappersservice

Finansinspektionen inledde i november 2022 en granskning av Svensk Värdepappersservice. Granskningen skedde inom ramen för myndighetens löpande tillsyn och omfattade bl.a. intern styrning och kontroll, hantering av avgifter och tredjepartsersättningar samt rådgivningsverksamheten hos Svensk Värdepappersservice anknutna ombud. Granskningsärendet skrevs av i april 2023. I avskrivningsbeslutet angav Finansinspektionen att det inte hade framkommit några överträdelser av tillämpliga bestämmelser och att det därför inte fanns skäl till ytterligare åtgärder.

Allmänt om den otillbörliga marknadsföringen

Juni-inläggen och Listan innehåller felaktiga och irrelevanta uppgifter samt påståenden som är okontrollerbara, osakliga och missvisande. De aktuella påståendena och uppgifterna avser kvaliteten hos de tjänster som tillhandahålls, det sätt som tjänsterna utförs, tillämpade avgifter, Svensk Värdepappersservices kvalifikationer, ställning på

marknaden samt regelefterlevnad. Juni-Inläggen och Listan är därför vilseledande (10 § marknadsföringslagen) och i strid med god marknadsföringssed (5 § marknadsföringslagen). Innehållet i Juni-inläggen och Listan påverkar eller sannolikt påverkar genomsnittskonsumētens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut (6 och 8 §§ marknadsföringslagen).

Juni-inläggen och Listan innehåller även otillåtna jämförelser (18 § 1, 3 och 5 marknadsföringslagen). Juni-inläggen och Listan präglas av att Svensk Värdepappersservice pekas ut på ett negativt sätt samtidigt som den rådgivning som Småspararguiden Rådgivning erbjuder framhålls som odelat positiv.

Juni-inläggen och Listan är ägnade att avskräcka personer från att anlita Svensk Värdepappersservice och dess anknutna ombud samt få dem att i stället vända sig till Småspararguiden Rådgivning.

Småspararguiden Sverige tillhandahåller tjänster som svarar mot samma behov och som är avsedda för samma ändamål som de rådgivningstjänster som Svensk Värdepappersservice tillhandahåller, genom anknutna ombud. Om domstolen skulle komma fram till att så inte är fallet, utgör marknadsföringen i Juni-inläggen och Listan även otillåtna jämförelser enligt 18 § 2 marknadsföringslagen.

Boken ”Mer pengar för pengarna: spara, låna och försäkra som de verkliga experterna” är inte en produkt som svarar mot samma behov och som är avsedd för samma ändamål som personlig rådgivning. Det är dock ägnat att främja avsättningen av Boken att presentera reklam för den i direkt anslutning till inlägg som misskrediterar Svensk Värdepappersservice rådgivningsverksamhet. Detta gäller särskilt eftersom boken och rådgivningsverksamheten i hög grad kan antas ha samma målgrupp: privatpersoner som är intresserade av att förbättra avkastningen på sitt sparande.

Närmare angående strukturerade produkter och försäljning av olämpliga produkter

Juni-inläggen och Listan innehåller flera felaktiga, vilseledande och misskrediterande påståenden om strukturerade produkter. Vidare innehåller de ett felaktigt påstående om att Primrosekoncernen specialiserar sig på att sälja dyra och komplicerade produkter.

Strukturerade produkter är en vanligt förekommande produkt på finansmarknaden. Produkterna är inte olämpliga i sig och de är inte heller något som Finansinspektionen har varnat för. Däremot kan rådgivningen kring sådana produkter vara olämplig. Inom Primrosekoncernen är det bolaget Strivo AB som tillhandahåller produkter, medan Svensk Värdepappersservice och anknutna ombud ger rådgivning avseende bl.a. dessa produkter. Svensk Värdepappersservice interna regelverk för placering i strukturerade produkter samt bolagets rådgivning kring sådana produkter lämnades utan anmärkning vid den tillsyn som Finansinspektionen genomförde avseende bolaget. Även Strivo AB står under löpande tillsyn av Finansinspektionen och har av myndigheten lämnats utan anmärkning.

Närmare angående påståenden om avgifter och dolda kostnader

Påståendet om att Svensk Värdepappersservice tar ut hutlösa avgifter är ogrundat och misskrediterande. Det är vidare felaktigt att en kund i genomsnitt skulle kunna debiteras 20 procent av investerat kapital samt att avgifterna skulle överskrida halva sparkapitalet. Den modell som tillämpas av Svensk Värdepappersservice för att bestämma bolagets arvode resulterar inte i arvoden som uppgår till de nivåer som anges i inlägget ”Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr per år i hutlösa kostnader”. Strivo AB har lyfts fram bland de tre aktörer som tillämpar lägst avgift för sin depåjänst.

Det är inte heller korrekt att Primrosekoncernen eller Svensk Värdepappersservice skulle tillämpa dolda kostnader. Detta påstående är vilseledande och misskrediterande. Svensk Värdepappersservice och Strivo AB redovisar alla kostnader tydligt för

kunden. Svensk Värdepappersservices kostnads- och avgiftsredovisning granskades och lämnades utan anmärkning vid Finansinspektionens tillsyn av bolaget.

Närmare angående vårdslös rådgivning, kritik från Finansinspektionen och god rådgivningssed

Juni-inläggen och Listan innehåller påståenden som ger bilden av att Svensk Värdepappersservice och dess ombud har som affärsmodell att styra in rådgivningskunder till olämpliga produkter och att kunderna luras in i detta genom aggressiv telemarketing. Inläggen innehåller även ett påstående om att Svensk Värdepappersservice skulle agera i strid med god redovisningssed. Samtliga dessa påståenden är felaktiga.

I inlägget ”FI om Primrose affärsmetoder: ’inget regelbrott’ sätts Svensk Värdepappersservice i en kontext med tre andra bolag som nyligen fått sanktionsbeslut från Finansinspektionen meddelade mot sig. Detta ger bilden av att Svensk Värdepappersservice skulle vara ett bolag med misstänkta eller konstaterade missförhållanden. Finansinspektionens granskning av Svensk Värdepappersservice omfattade bolagets regelefterlevnad. Den bild som förmedlas är alltså felaktig. Att lyfta fram uppgifter ur en promemoria från Finansinspektionen som är från tiden innan granskningen och som ger intryck av att myndigheten även efter granskningen skulle vara av uppfattningen att bolaget utmärker sig i negativt hänseende är vilseledande och misskrediterande.

Den bild i Listan som innehåller en inklippt pratbubbla där det anges att konsumenterna blir lurade ingår i ett sammanhang som ger intryck av att kommentaren tar sikte på Svensk Värdepappersservices rådgivning och Strivo AB:s produkter. Finansinspektionen har vid sin granskning lämnat Svensk Värdepappersservices rådgivningsverksamhet utan anmärkning. Användningen av bilden är därför misskrediterande.

Närmare angående intressekonflikter, kundklagomål och telefonförsäljning

Påståendet om att Svensk Värdepappersservice skulle ha betydande intressekonflikter är ogrundat och missvisande. Vidare är påståendet om att bolaget bedriver oseriös telefonförsäljning vilseledande och misskrediterande. Både Svensk Värdepappersservice intressekonflikter och bolagets rådgivningsverksamhet har granskats av Finansinspektionen och av myndigheten lämnats utan anmärkning.

Påståendena om att det hos Pensionsmyndighetens och Finansinspektionens klagomålsavdelningar skulle finnas ett flertal klagomål mot Primrosekoncernen från kunder är vilseledande och misskrediterande. Svensk Värdepappersservice och Strivo AB har mycket nöjda kunder. Svensk Värdepappersservice har två pågående ärenden hos Allmänna Reklamationsnämnden. Att återge uppgifter ur den interna promemoria från Finansinspektionen som är från tiden innan myndighetens granskning av Svensk Värdepappersservice är vilseledande. Vidare har både Pensionsmyndigheten och Finansinspektionen efter förfrågan från Svensk Värdepappersservice uppgett att de vid tidpunkten för förfrågningen inte hade identifierat några diarieförda klagomål mot bolaget eller dess anknutna ombud. Frågan om klagomål från kunder har inte heller utgjort någon del av den diskussion som Svensk Värdepappersservice hade med Finansinspektionen under myndighetens granskning av bolaget.

Närmare angående negativt laddade ord och jämförelser samt kopplingar till ekonomisk brottslighet

Den liknelse som görs mellan rävgift och produkter som Svensk Värdepappersservice och Strivo tillhandahåller är vilseledande, misskrediterande och skandaliserande. Rävgift ger starkt negativa associationer. Detsamma gäller uttryck som ”skitprodukter”, ”avarter” och ”hutlösa”. Vidare är de framställningar där Svensk Värdepappersservice, Strivo AB och bolagens verksamhet jämförs med kända ekonomiska brottslingar skandaliserande. Primrosekoncernen driver en seriös verksamhet i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Närmare om otillåten jämförande reklam

Juni-inläggen och Listan präglas av att Svensk Värdepappersservice pekats ut på ett mycket negativt sätt samtidigt som den rådgivning som Småspararguiden Rådgivning erbjuder beskrivs som odelat positiv. De omtvistade inläggen är ägnade att avskräcka personer från att anlita Svensk Värdepappersservice och dess anknutna ombud samt i stället få dem att vända sig till Småspararguiden Rådgivning. Den vilseledande effekten förstärks av att framställningarna framställs som granskande publicistisk verksamhet och att de saknar reklammarkering. Marknadsföringen utgör därmed otillåten jämförande reklam.

Vitesförbud

Juni-inläggen och Listan utgör otillbörlig marknadsföring för de rådgivningstjänster som Småspararguiden Rådgivning tillhandahåller. De utgör även otillbörlig marknadsföring för försäljningen av boken ”Mer pengar för pengarna: spara, låna och försäkra som de riktiga experterna”. Boken säljs i näringsverksamhet av Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo personligen eller genom Småspararguiden Sverige. Det finns därför förutsättningar att vid vite förbjuda användningen av inläggen samt de påståenden, uttryck och illustrationer som Svensk Värdepappersservice har begärt.

Förbudet bör inte begränsas på det sätt som Svarandena har gjort gällande. Vidare ska inte den bild som visar en företrädare för Finansinspektionen och som illustrerar vad denne har sagt vid ett offentligt sammanträde undantas från förbudet. Bilden används för att misskreditera andra aktörer på marknaden och Svarandena kan inte ha något legitimt intresse av att kunna använda den.

Småspararguiden Sverige, Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo har agerat för Småspararguiden Rådgivnings räkning eller i övrigt väsentligt bidragit till marknadsföringen. Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo har hela tiden haft den juridiska och operativa kontrollen över både Småspararguiden Sverige och Småspararguiden

Rådgivning. De har alltså även haft kontroll över Juni-inläggens och Listans utformning och omständigheterna kring publiceringen av dessa. Förbuden ska därför riktas mot samtliga svarande.

Interimistiskt beslut

Det föreligger sannolika skäl för Svensk Värdepappersservice talan och det kan skäligen befaras att Svarandena genom att fortsätta sin publicering av Juni-inläggen och Listan minskar betydelsen av ett förbud. Småspararguiden har tidigare fällts för otillbörlig marknadsföring avseende inlägg som tog sikte på ett av Svensk Värdepappersservice anknutna ombud. I de inlägg som det aktuella målet avser har Småspararguiden Sverige använt två bilder som av Patent- och marknadsdomstolen har bedömts vara vilseledande och misskrediterande och som även ingick i inlägg som Småspararguiden Sverige tidigare fällts för. Därutöver är finansiell rådgivning ett område där det är särskilt viktigt att konsumenter fattar informerade beslut och inte vilseleds genom otillbörlig marknadsföring. Det är proportionerligt att meddela interimistiska förbud.

Svensk Värdepappersservice har ställt tillräcklig säkerhet för den skada som kan tillfogas Svarandena om ett interimistiskt förbud meddelas. Säkerheten utgörs av en borgensförbindelse från Svensk Värdepappersservices moderbolag, Primrose AB. Primrose AB har en betryggande ekonomisk ställning.

Vitet

Ett vite är inte av särskilda skäl obehövt. Den aktuella marknadsföringen har inte upphört. Det finns även en risk för att Svarandena upprepar sitt handlande. Svarandena har nämligen genom dom förbjudits att vidta liknande marknadsföringsåtgärder. Vidare publicerar Svarandena systematiskt inlägg som skandaliserar andra näringsidkare för att dra uppmärksamhet till sin egen verksamhet.

Vitet ska bestämmas till ett sådant belopp att Svarandena kan förväntas avhålla sig från att överträda det. Ett vite om 25 000 kr är inte tillräckligt.

Småspararguiden Sverige

Marknadsföringslagen är inte tillämplig

Varken Juni-inläggen eller Listan utgör marknadsföring som marknadsföringslagen är tillämplig på. Småspararguiden Sverige vitsordar att framställningarna har vidtagits i kommersiell verksamhet. De har dock inte haft något kommersiellt syfte eller rent kommersiella förhållanden till föremål.

Listan

I samband med att Listan publicerades hade de flesta referenser till Småspararguidens rådgivningsverksamhet tagits bort. De referenser som återstod innebär inte att Listan marknadsförde rådgivningstjänster eller Svarandenas bok. Genom eftertexterna till Listan är det möjligt att ta del av Småspararguiden Sveriges gratis Sparguide och Fondguide. Guiderna utgör dock inte rådgivning av det slag som Svensk Värdepappersservice tillhandahåller. I erbjudandet om att ta del av de gratis guiderna ligger det inte heller någon uppmaning att köpa boken. Den länk som finns i texten ”oberoende rådgivare som inte har någon produkt att sälja” leder till en artikel om s.k. fristående rådgivare och inte till den sida på Småspararguiden Sveriges webbplats som avser oberoende rådgivare. Varken rådgivningsverksamheten eller Svarandenas bok nämns i Listan. Det finns heller inte någon sådan koppling till rådgivningsverksamheten och boken att Listan kan anses utgöra marknadsföring av de produkterna. Listan är i stället opinionsbildande och nyhetsförmedlande. Den har haft ett direkt samband med den debatt som finns om lämpligheten att sälja strukturerade finansiella produkter till konsumenter. Den är alltså inte av utpräglat kommersiell natur och utgör inte marknadsföring.

Juni-inläggen

Juni-inläggen togs fram av Småspararguiden Sverige på uppdrag av och i samarbete med Affärsvärlden. Småspararguiden Sverige fick 25 000 kr av Affärsvärlden för arbetet med inläggen. Småspararguiden Rådgivning har inte uppdragit åt Småspararguiden Sverige att skriva eller publicera inläggen. Småspararguiden Rådgivning har inte heller tagit del i utformningen av inläggen eller på något annat sätt bidragit till att de har skapats. Den omständigheten att Patrick Siegbahn och Andreas Runnemo vid publiceringstidpunkten var aktiva i båda bolagen och utförde arbete åt bolagen innebär inte att Småspararguiden säljer rådgivningstjänster. Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning är fristående bolag som har olika verksamheter och skilda intressen. Vid publiceringen har Småspararguiden Sverige även behövt ta hänsyn till övriga aktieägares intressen. Dessa aktieägare har inte några intressen i Småspararguiden Rådgivning. Småspararguiden Sverige har agerat helt på egen hand vid publiceringen av inläggen. Uppdelningen av verksamheten i Småspararguiden Rådgivning och Småspararguiden Sverige har inte skett för att kringgå marknadsföringslagen på det sätt som Svensk Värdepappersservice gör gällande.

Juni-inläggen är opinionsbildande och nyhetsförmedlande. De syftar till att påverka uppfattningar och ställningstaganden om strukturerade produkter och har haft ett direkt samband med den debatt som finns om lämpligheten att sälja strukturerade finansiella produkter till konsumenter. De innehåller inte något säljbudskap eller information om de produkter eller tjänster som Svensk Värdepappersservice påstår att de marknadsför. Inläggen innehåller inte några omnämnanden av oberoende rådgivare eller av Småspararguiden Sveriges tidigare – eller Småspararguiden Rådgivnings nuvarande – rådgivningsverksamhet. De referenser till rådgivningsverksamheten som fanns på andra delar av Småspararguiden Sveriges hemsida vid publiceringen har inte haft ett sådant samband med inläggen att de kan anses påverka bedömningen.

Småspararguiden Sverige kan under alla förhållanden inte ha haft något kommersiellt syfte med inläggen eftersom bolaget vid publiceringstidpunkten inte bedrev någon

rådgivningsverksamhet mot ersättning. Inläggen har inte heller haft ett avsättningsfrämjande syfte för Svarandenas bok.

Även om domstolen skulle finna att Småspararguiden Rådgivnings rådgivningstjänster ska räknas till Småspararguiden Sveriges verksamhet, hade inte Småspararguiden Rådgivning något kommersiellt syfte med Juni-inläggen. Inläggen saknade kommersiellt värde för det bolaget och var snarast till nackdel för dess verksamhet. Inläggen har haft ett tydligt opinionsgranskande och nyhetsförmedlande syfte. Försiktighetsprincipen ska leda till att skyddet för yttrandefriheten ska ha företräde.

Juni-inläggen har inte heller haft rent kommersiella förhållanden till föremål. Inläggen har haft ett direkt samband med den debatt som finns om lämpligheten att sälja strukturerade finansiella produkter till konsumenter. De avser varken Svarandenas bok eller Småspararguiden Rådgivnings affärsverksamhet.

Sammanfattningsvis är inläggen inte av utpräglat kommersiell natur. De utgör därför inte marknadsföring.

Otillbörlig marknadsföring

För det fall Juni-inläggen och Listan bedöms utgöra marknadsföring bestrider Svarandena av processekonomiska skäl för närvarande inte att marknadsföringen strider mot 5, 10 och 18 §§ marknadsföringslagen på sätt som Svensk Värdepappersservice har gjort gällande.

Vitesförbud

I samband med försäljningen av rådgivningsverksamheten, dvs. innan Juni-inläggen publicerades, gick Småspararguiden Sverige igenom sin hemsida och tog bort skrivningar som handlade om att bolaget hade sålt rådgivning. De skrivningar som

missades vid genomgången och som i målet har påtalats av Svensk Värdepappers-service har nu åtgärdats.

Med undantag för att Småspararguiden Rådgivning alljämt finns med på Småspararguiden Sveriges lista över oberoende rådgivare har Småspararguiden Sverige vidare tagit bort alla referenser till Småspararguiden Rådgivnings verksamhet som fanns i Juni-inläggen.

Listan och Juni-inläggen måste i vart fall numera anses skyddade av yttrandefrihetsgrundlagen. Det saknas därför förutsättningar att meddela ett förbud. Under alla förhållanden är det inte längre nödvändigt att meddela ett förbud eftersom dessa inlägg inte längre utgör marknadsföring.

När det gäller de förbudsyrkanden som tar sikte på Listan ska ett förbud under alla omständigheter inte meddelas för den bild som visar en företrädare för Finansinspektionen och som illustrerar vad denne har sagt vid ett offentligt sammanträde. Bilden i sig anspelar inte på Svensk Värdepappersservice. Svensk Värdepappersservice yrkande skulle innebära ett generellt förbud att använda en generisk bild vid marknadsföring oavsett sammanhang.

Om ett förbud meddelas i enlighet med yrkandet i punkten 2 y) skulle det få till följd att Svarandena hindras att framföra helt korrekta påståenden. Ett eventuellt förbud som har sin grund i detta yrkande ska därför utformas så att det lyder ”använda påståenden och framställningar med väsentligen samma innebörd som de påståenden och framställningar som anges under a)-x) ovan, om så inte är fallet”.

Interimistiskt förbud

Svensk Värdepappersservice har inte visat sannolika skäl för sin talan. Det kan inte heller befaras att Småspararguiden Sverige genom att vidta eller låta bli att vidta en

viss handling minskar betydelsen av ett förbud. Det saknas skäl att meddela ett förbud interimistiskt.

Småspararguiden Sverige godtar den av Svensk Värdepappersservice ställda säkerheten.

Vite

Eftersom Listan och Juni-inläggen inte utgör marknadsföring i sin nuvarande utformning är ett vite av särskilda skäl obehövligt. Vitet ska i vart fall bestämmas till ett lågt belopp. Efter försäljningen av rådgivningsverksamheten har Småspararguiden Sverige i princip inte några intäkter. Vitet bör därför bestämmas till 25 000 kr.

Patrick Siegbahn

Han har som styrelseledamot i Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning varit införstådd med att Juni-inläggen och Listan skulle publiceras. När han tog ställning till om de aktuella inläggen skulle publiceras gjorde han det helt i sin roll i Småspararguiden Sverige. Juni-inläggen har även publicerats i tidningen Affärsvärlden. Att vid dessa förhållanden meddela ett förbud mot honom personligen skulle vara ett allvarligt ingrepp i yttrandefriheten.

I övrigt ansluter sig Patrick Siegbahn till vad Småspararguiden Sverige anför.

Andreas Runnemo

Vid tidpunkten för publiceringen av Juni-inläggen var han styrelseledamot i både Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning. Han har därefter avträtt som styrelseledamot i Småspararguiden Rådgivning och har inte längre något ägande i det bolaget. Han har som styrelseledamot i Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning varit införstådd med att Juni-inläggen och Listan skulle publiceras.

När han tog ställning till om de aktuella inläggen skulle publiceras gjorde han det helt i sin roll i Småspararguiden Sverige. Juni-inläggen har även publicerats i tidningen Affärsvärlden. Att vid dessa förhållanden meddela ett förbud mot honom personligen skulle vara ett allvarligt ingrepp i yttrandefriheten.

Andreas Runnemo har numera varken ägande, styrelseuppdrag eller anställning i något bolag som säljer rådgivning. Det saknas därför förutsättningar att meddela ett förbud mot honom personligen.

I övrigt ansluter sig Andreas Runnemo till vad Småspararguiden Sverige anför.

Småspararguiden Rådgivning

Småspararguiden Rådgivning ansluter sig till vad Småspararguiden Sverige anför.

BEDÖMNING

Rättsliga utgångspunkter för bedömningen

Den grundlagsskyddade yttrandefriheten följer av 2 kap. 1 § regeringsformen. Av 2 kap. 1 § andra stycket samma lag följer att tryckfrihet och frihet att yttra sig i andra medier än i tryckta skrifter är speciellt reglerad i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Friheten att yttra sig i näringsverksamhet får begränsas genom lag (se 2 kap. 23 § regeringsformen). Bestämmelserna i marknadsföringslagen om förbud mot otillbörlig marknadsföring utgör en sådan begränsning av yttrandefriheten.

Marknadsföringslagen är tillämplig när näringsidkare marknadsför eller själva efterfrågar produkter i sin näringsverksamhet. Med marknadsföring avses reklam och

andra åtgärder i näringsverksamhet som är ägnade att främja avsättningen av och tillgången till produkter. (Se 2 § första stycket 1 och 3 § marknadsföringslagen.)

Marknadsföringsbegreppet omfattar åtgärder som är av rent kommersiell karaktär. Det innebär att åtgärden ska syfta till att främja avsättningen av varor eller tjänster och ha kommersiella förhållanden till föremål, dvs. avse en näringsidkares affärsverksamhet eller där tillhandahållna varor och tjänster. Åtgärden ska följaktligen ha lämnats i kommersiell verksamhet och med kommersiellt syfte och ha haft rent kommersiella förhållanden till föremål.

Ingripanden med stöd av marknadsföringslagen kan inte göras mot framställningar som är inriktade på att bibringa allmänheten vissa värderingar eller påverka allmänhetens beteende i viss riktning. För det fall det råder tveksamhet ska tryck- och yttrandefriheten ges företräde. (Se prop. 1973:123 s. 10 f. och t.ex. NJA 1999 s. 749.)

Om en framställning innehåller både uppgifter om kommersiella förhållanden och opinionsbildande eller nyhetsförmedlande inslag, s.k. blandade meddelanden, ska den del av framställningen som syftar till att öka avsättningen av produkterna eller tjänsterna utgöra marknadsföring (prop. 1993/94:98 s. 29 f.). I de fall det inte är möjligt att särskilja olika textpartier från annan text mot bakgrund av framställningens sammanhang behandlas framställningen som en helhet (se NJA 2007 s. 142 och MD 2009:15).

Tillämpningsområdet för marknadsföringslagen tar sin utgångspunkt i att det är en näringsidkare som marknadsför sina produkter. En förutsättning för att en åtgärd som vidtas av någon annan än näringsidkaren ska utgöra marknadsföring är därför att åtgärden – utöver att vara avsättningsfrämjande för näringsidkarens produkter eller tjänster och ha kommersiella förhållanden till föremål – också ska härröra från näringsidkaren. Om exempelvis en annons härrör från någon annan än den som har intresse av att avsätta den annonserade varan, så anses annonsen falla utanför det

kommersiella området. (Se Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 18 juni 2021 i mål PMT 2479-20 med vidare hänvisningar.)

En marknadsföringsåtgärd som vidtas av någon annan än näringsidkaren anses härröra från näringsidkaren om åtgärden vidtas på uppdrag av denne och i regel mot ersättning i någon form. De åtgärder som vidtas inom ramen för uppdraget blir i en sådan situation att bedöma som rent kommersiella och omfattas därmed av marknadsföringslagens bestämmelser. För att marknadsföringsåtgärden ska vara avsättningsfrämjande för näringsidkarens produkter eller tjänster krävs också att budskapet i åtgärden av mottagaren kan härledas till näringsidkaren. (Se Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 18 juni 2021 i mål PMT 2479-20 med vidare hänvisningar.)

Enligt 5 § marknadsföringslagen ska marknadsföring stämma överens med god marknadsföringssed. Enligt 6 § samma lag är marknadsföring som strider mot god marknadsföringssed att anse som otillbörlig om den i märkbar mån påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut.

En näringsidkare får i sin reklam direkt eller indirekt peka ut en annan näringsidkare eller dennes produkter om de förutsättningar som räknas upp i 18 § marknadsföringslagen är uppfyllda. Samtliga de krav som ställs upp i paragrafen måste vara uppfyllda för att en jämförelse ska vara tillåten. För att det ska fråga om jämförande reklam krävs vidare att det direkta eller indirekta utpekandet avser en konkurrent till annonsören eller varor eller tjänster som tillhandahålls av denna konkurrent.

Enligt 10 § första stycket marknadsföringslagen får en näringsidkare vid marknadsföring inte använda sig av felaktiga påståenden eller andra framställningar som är vilseledande i fråga om näringsidkarens egen eller någon annans näringsverksamhet. Marknadsföring som är vilseledande enligt 10 § marknadsföringslagen är enligt 8 § samma lag att anse som otillbörlig om den påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut.

En näringsidkare vars marknadsföring är otillbörlig får med stöd av 23 § marknadsföringslagen förbjudas att fortsätta med denna eller med någon annan liknande åtgärd. Det förhållandet att en näringsidkare har upphört med marknadsföringen utgör i sig inte något hinder mot att meddela förbud mot marknadsföringen. Ett förbud får meddelas också annan som handlar på näringsidkarens vägnar eller som i övrigt väsentligt har bidragit till marknadsföringen (se 23 § andra stycket). Ett förbud ska enligt 26 § förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Enligt 27 § första stycket marknadsföringslagen får ett förbud beslutas interimistiskt om käranden visar sannolika skäl för sin talan och det skäligen kan befaras att svaranden genom att vidta eller låta bli att vidta en viss handling minskar betydelsen av ett förbud. Kravet på att käranden måste visa sannolika skäl för sin talan omfattar inte bara de sakfrågor som kan aktualiseras vid prövningen utan också åtminstone vissa rättliga bedömningar (jfr Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 30 juni 2017 i mål PMÖ 3565-17). Genom hänvisningen i 27 § andra stycket marknadsföringslagen till 15 kap. 6 § rättegångsbalken följer att käranden måste ställa säkerhet för den skada som kan tillfogas svaranden.

Ett interimistiskt vitesförbud har karaktären av en civilprocessuell säkerhetsåtgärd. Beviskraven är lägre än vid den slutliga prövningen. Prövningen ska ske skyndsamt och som regel göras utifrån det skriftliga underlaget i målet, dvs. utifrån ett mer begränsat underlag än vid den slutliga prövningen. När det är fråga om ett interimistiskt yrkande innebär det därför att prövningen på detta stadium är preliminär och att det endast ska göras en översiktlig bedömning av huruvida det föreligger sannolika skäl för kärandens talan. (Jfr Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 30 juni 2017 i mål PMÖ 3565-17.)

Föreligger sannolika skäl för att Juni-inläggen och Listan utgör marknadsföring?

Domstolen ska först ta ställning till om det vid en preliminär och översiktlig bedömning föreligger sannolika skäl för att Juni-inläggen och Listan utgör

marknadsföring. Småspararguiden Sverige har vitsordat att Juni-inläggen och Listan har publicerats i kommersiell verksamhet. Frågan är därmed om de även har haft ett kommersiellt syfte samt rent kommersiella förhållanden till föremål.

Juni-inläggen utgör inte marknadsföring

Juni-inläggen publicerades som artiklar under bloggfliken på Småspararguiden Sveriges webbplats. Inläggen innehåller påståenden som bl.a. varnar för en viss typ av produkt på finansmarknaden samt vissa särskilt utpekade företag som erbjuder den. Innehållet i inläggen har en i huvudsak opinionsbildande och kunskapsförmedlande karaktär och varken Svarandenas bok eller Småspararguiden Rådgivnings verksamhet är uttryckligen omnämnda i texten. I direkt anslutning till inläggen finns en hänvisning till Svarandenas bok med texten ”köp vår bok” samt ett personporträtt avseende Patrick Siegbahn där det framgår att denne arbetar på Småspararguiden Rådgivning. Dessa omständigheter talar i och för sig för att inläggen har haft ett kommersiellt syfte. Enligt domstolens mening har dock de nämnda hänvisningarna en sådan utformning och placering att de får en förhållandevis begränsad påverkan på det helhetsintryck som framställningarna förmedlar. Mot denna bakgrund framstår syftet med inläggen som i första hand opinionsbildande och kunskapsförmedlande.

När Juni-inläggen publicerades hade vidare Småspararguiden Sverige sålt sin rådgivningsverksamhet till Småspararguiden Rådgivning. Samtidigt kan det noteras att Andreas Runnemo och Patrik Siegbahn vid tidpunkten var aktieägare och styrelseledamöter i de båda bolagen och att bolagen därmed har befunnit sig i samma intressefär. Patrick Siegbahn är angiven som författare till inläggen och är dessutom ansvarig utgivare för Småspararguiden Sveriges hemsida. Vidare bedriver Småspararguiden Rådgivning sin verksamhet under ett snarlikt kännetecken som Småspararguiden Sveriges tidigare rådgivningsverksamhet. Enligt Svarandena har dock Juni-inläggen tagits fram av Småspararguiden Sverige på uppdrag av och inom ramen för ett betalt samarbete med tidningen Affärsvärlden, och inte på uppdrag av Småspararguiden Rådgivning.

Vid en preliminär och översiktlig bedömning anser Patent- och marknadsdomstolen att det råder tveksamhet i fråga om Juni-inläggen har ett kommersiellt syfte och är av rent kommersiell natur samt om de därmed omfattas av marknadsföringslagen. Särskilt vid en prövning av interimistiska förbudsyrkanden bör i en sådan situation tryck- och yttrandefriheten ges företräde och Svensk Värdepappersservice interimistiska yrkanden avseende Juni-inläggen bör avslås.

Listan utgör marknadsföring för Småspararguiden Sveriges tidigare rådgivningsverksamhet

Till skillnad från Juni-inläggen publicerades Listan i tiden innan Småspararguiden Sverige hade sålt sin rådgivningsverksamhet till Småspararguiden Rådgivning. När Listan publicerades bestod Småspararguiden Sveriges kommersiella verksamhet alltså av både finansiell rådgivning och försäljning av Svarandenas bok. Domstolen bedömer preliminärt att dessa rådgivningstjänster var utbytbara med de tjänster som Svensk Värdepappersservice erbjöd och att bolagen vid publiceringstidpunkten därmed var att anse som konkurrenter.

Listan publicerades under bloggfliken på Småspararguiden Sveriges webbplats och har rubriken ”Topp fem skitprodukterna på finansmarknaden 2022”. Inlägget innehåller negativa påståenden om olika produkter på finansmarknaden och om de företag som erbjuder dem. Påståendena i Listan är ägnade att väcka negativ uppmärksamhet kring de företag som berörs, däribland Svensk Värdepappersservice.

Att rikta kritik mot en konkurrent kan vara ägnat att ha avsättningsfrämjande effekter för den aktör som förmedlar kritiken (jfr t.ex. MD 1999:28). I Listan anges visserligen inte särskilt mycket information om Småspararguiden Sverige. I eftertexterna till inlägget i det utdrag från webbplatsen som åberopats av Svensk Värdepappersservice framgår dock att läsare som har någon av de omskrivna produkterna uppmanas att ta del av Småspararguiden Sveriges kostnadsfria spar- eller fondguider, vilka länkas, eller att anlita en oberoende rådgivare, vilket Småspararguiden Sverige även anges vara. I

anslutning till de länkade spar- och fondguiderna finns även innehållsfönster med rubriken ”oberoende rådgivning”, som bl.a. innehåller information om att Småspararguiden Rådgivning håller videomöten samt möjliggör för läsaren att klicka sig vidare för att läsa mer. Listan innehåller dessutom hänvisningar till Svarandenas bok.

Enligt domstolen innehåller Listan påståenden som i ett annat sammanhang skulle kunnat ha främst ett opinionsbildande eller kunskapsförmedlande syfte. På det sätt som Listan är utformad leder påståendena dock samtidigt till att trovärdigheten till Småspararguiden Sverige stärks i förhållande till de övriga bolag som pekas ut. Genom att Listan även inkluderar de ovan nämnda hänvisningarna till bl.a. den egna rådgivningsverksamheten anser domstolen att utformningen får till följd att avsättningen av den egna verksamheten främjas.

Vid en preliminär och översiktlig bedömning anser Patent- och marknadsdomstolen mot denna bakgrund att Listan har ett kommersiellt syfte och rent kommersiella förhållanden till föremål. Det är inte möjligt att skilja ut vissa separata delar av texten eller illustrationerna som rent opinionsbildande eller kunskapsförmedlande. Listan kan därför inte bedömas som ett s.k. blandat meddelande utan får i dess helhet anses utgöra marknadsföring.

Mot denna bakgrund övergår Patent- och marknadsdomstolen till att pröva om övriga förutsättningar för att meddela interimistiskt förbud är uppfyllda.

Marknadsföringen är otillbörlig

Patent- och marknadsdomstolen anser att genomsnittskonsumenten kan tas ur konsumentkollektivet som helhet.

Domstolen har bedömt att Listan utgör marknadsföring för Småspararguidens ekonomiska rådgivning. Svensk Värdepappersservice förbudsyrkanden avser inte Listan i dess helhet. I stället tar yrkandena sikte på sådana framställningar, påståenden

och illustrationer som Listan består av (se yrkandena 2 och 3 ovan). Svensk Värdepappersservice har inte preciserat vilka påståenden eller framställningar i Listan som enligt bolaget ”ger intryck av” att Svensk Värdepappersservice specialiserar sig på att sälja dyra och komplexa produkter till konsumenter osv. Detta är en brist i Svensk Värdepappersservice processföring.

Enligt Patent- och marknadsdomstolens preliminära och översiktliga bedömning innehåller Listan påståenden och framställningar av de slag som nämns i punkterna a)–c), e), h), o), p) och w) i yrkande 2. Dessutom innehåller Listan de två bilder som nämns i punkten c) i yrkande 3.

Svarandena har av processekonomiska skäl medgett att marknadsföringen i och för sig är otillbörlig. Såvitt gäller de nu aktuella påståendena och bilderna bedömer domstolen att Svensk Värdepappersservice har visat sannolika skäl för att marknadsföringen är otillbörlig i enlighet med det som bolaget har anfört.

Det föreligger inte tillräckliga skäl att interimistiskt meddela förbud

Patent- och marknadsdomstolen har funnit att Svensk Värdepappersservice har visat sannolika skäl för att Listan innehåller otillbörlig marknadsföring för Småspararguiden Sveriges rådgivningsverksamhet. Småspararguiden Sverige har tidigare under året meddelats ett förbud avseende otillbörlig marknadsföring av liknande slag, vilket talar för att nu meddela ett interimistiskt förbud. Sedan Listan publicerades har dock Småspararguiden Sverige överlåtit rådgivningsverksamheten till Småspararguiden Rådgivning. Småspararguiden Sverige erbjuder alltså inte längre några egna rådgivningstjänster. Andreas Runnemo har vidare avvecklat sitt engagemang i bolaget. Samtidigt är Patrik Siegbahn fortfarande aktieägare och styrelseledamot i både Småspararguiden Sverige och Småspararguiden Rådgivning varför bolagen även idag får anses befinna sig i samma intressesfär. Småspararguiden Rådgivning bedriver dessutom sin rådgivningsverksamhet under ett kännetecken som är snarlikt Småspararguiden Sveriges kännetecken.

Den otillbörliga marknadsföringen i Listan har alltså skett med avseende på en verksamhet som inte längre bedrivs i Småspararguiden Sverige. Svarandena har vidare anfört att de ovan nämnda hänvisningarna till rådgivningsverksamheten har tagits bort. Enligt domstolen medför dessa ändrade förhållanden att det inte kan anses finnas en sådan risk för fortsatta överträdelser att det skäligen kan befaras att Svarandena kommer att minska betydelsen av ett eventuellt slutligt förbud (jfr Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 13 april 2018 i mål PMÖ 864-18). Svensk Värdepappersservice interimistiska förbudsyrkanden avseende Listan bör alltså avslås.

BESLUT

Svensk Värdepappersservice interimistiska yrkanden avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 4 (PMD-21)

Överklagande, ställt till Patent- och marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast tre veckor efter att klaganden fick del av beslutet. Prövningstillstånd krävs.

Nils Ydreskog

Protokollet uppvisat/

[Vår markering i rött]

Finansrådgivarens kunder betalar 300 mnkr per år i hutlösa kostnader

2023-06-17 / [Blogg](#)

Kategori	Avgift
Indexfond	0,2%
Bankens fond	1,5%
Allra-skandalen	40%
Strivo	Upp till 48%

Primrose-koncernen specialiserar sig på att sälja dyra och komplexa strukturerade produkter till konsumenter. Vår granskning visar att kunderna efter rådgivning i hög omfattning styrs in till produkter där avgifterna kan uppgå till halva sparkapitalet. I flera fall har kunderna förlorat hela sitt investerade kapital. För Primrose och dess affärspartners innebär det intäkter på 300 mnkr per år – mer än vad Allra-skandalen handlade om.

Artikeln är en sampublicering med tidningen Affärsvärlden.

Finansinspektionen har varje år sedan 2007 varnat för intressekonflikter inom rådgivning. Myndigheten – och i princip alla oberoende finanse experter – har också länge beklagat sig över höga och omotiverade avgifter inom försäljning av strukturerade produkter.

Rådgivarna som är anknutna till kapitalförvaltningskoncernen Primrose Partners har sålt sparprodukter för uppskattningsvis 3 miljarder kronor per år. Hälften av kapitalet investerades i strukturerade produkter. Här är snittavgifterna, inklusive dolda avgifter, sannolikt 20% av investerat kapital. I flera fall har kostnaderna enbart under första året varit så höga som halva kapitalet. Detta ska sättas i relation till rådet från myndigheter att spara i globala indexfonder med årliga avgifter på 0,2%. Kunderna förlorar i storleksordningen 300 miljoner kronor per år på grund av

Gillar du att vi granskar finansbranschen?

- Vi värnar om oberoendet
- Vi får inget presstöd
- Vi läser inte in vårt innehåll

Stötta oss!

Har du koll på...

1. Att dina pengar inte tar slut före livet?
2. Att du inte betalar dolda avgifter för din förvaltning?
3. Vad din rådgivare gör och varför?
4. En kontaktperson för alla dina ekonomirelaterade frågor?

evida

Få våra tips, artiklar, avslöjanden och guider i din mailkorg

Prenumerera!

ANVÄND AV BEVÄRINGS-
PENGAR I BEHOV AV EN
MER
PENGAR
FÖR
PENGARNA

Sparspar, spara och försäkra som
de verkliga experterna

Köp vår bok!

Så avslöjade vi

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

INKOM: 2023-09-12

MÅLN: PMT 14007-23

AKTBIL: 5

Finansrådgivarens kunder betalar 300 miljoner kronor per år på grund av hänvisningen till dessa problematiska produkter.

Som en jämförelse kan nämnas skandalen kring finansbolaget Allra, där höga avgifter misstänkts ha genererat över 100 miljoner kronor per år under perioden 2012-2016.

Mikael förlorade 80% av sparkapitalet

Det finns många vittnesmål om vårdslös finansiell rådgivning hos myndigheternas klagomålsavdelningar. Tillvägagångssättet upprepas: ett telemarketingbolag ringer upp en äldre person och säljer in ett förutsättningslöst möte, med eller utan räkmacka på ett fint kontor. Rådgivaren leder in samtalet på så kallade strukturerade produkter med löften om en fantastisk avkastning till begränsad risk. Det är ofta bråttom, avgifterna är mycket höga och kunderna förstår sällan hur produkterna fungerar. Intressekonflikterna är betydande: Är det för rådgivarens bonus eller för konsumentens bästa som produkterna läggs fram?

Diplomaten Mikael är ett exempel i mängden av anmälningar mot Primrose olika "anknutna ombud" som vi tagit del av. Mikael förlorade över 80% av sitt kapital och skrev i sin anmälan till Allmänna reklamationsnämnden, ARN, att allt började med en säljare som bjöd in till ett möte om pensionsplaceringar:

"Vid informationsmötet pratades mycket om pension och det lades stor vikt vid betydelsen av att trygga sin finansiella situation inför ålderdomen. Vi fick intrycket av att rådgivaren hade goda kunskaper om pension och i att investera klokt och säkert.", skriver Mikael i anmälan och fortsätter:

"Mot denna bakgrund är det med stor bestörtning som vi nu kan konstatera att de pengar som jag hade pensionssparat under många år av mitt liv för att trygga min ålderdom, efter er placering, har förlorat över åttio(!) procent av sitt värde. "

Koncernen som utmärker sig: Primrose Partners

Primrose Partners är helt okänt för de allra flesta. Koncernen grundades 2009 av Fredrik Langley och Olof Gustafsson när de startade bolaget Strukturinvest (idag Strivo).

alla -skandalen

Senaste artiklarna

Därför sänker regeringen inte den statliga inkomstskatten 2023-09-08

Vi söker styrelseledamot som kan media och marknadsföring 2023-09-07

Primrosegruppen hotar stämma Småspararguiden för våra granskningar 2023-09-05

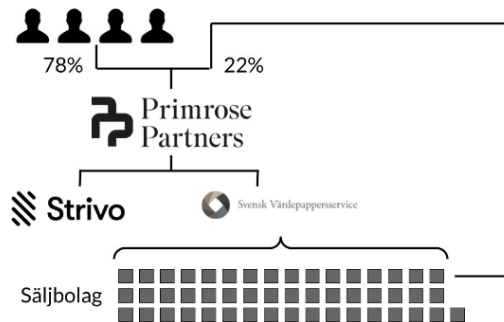
Ingenting är säkert på lång sikt 2023-08-30

Länsförsäkringar Global Index finns hos de flesta banker 2023-08-26

Arkiv

Select Month

Bolaget ägs idag av de två grundarna, två andra personer samt ett kollektiv av 49 mindre rådgivningsbolag. Dessa 49 bolag är också "anknutna ombud" till Primroses dotterbolag, vars FI-tillstånd ger de 49 anknutna ombuden körkort för sin finansiella rådgivning.

Så sent som 2018 fanns även affärsmannen Klas Hellman med i Primroses ägarlista. Hellman var under flera år ansvarig för försäljning av strukturerade produkter på UBS. Han var också spindeln i nätet i [Allras Maltaaffärer](#), hjärnan bakom [Granit fonder som kritiserats av Pensionsmyndigheten](#) och [den som sålde den omtalade Lidingö villan till Alexander Ernstberger 2016](#).

Primrose-koncernens viktigaste dotterbolag består av:

- **Strivo**, ett värdepappersbolag som tillverkar, marknadsför och möjliggör handel med strukturerade produkter samt erbjuder en plattform för sparande där även aktier och fonder är tillgängliga.
- **Svensk Värdepappersservice**, ett rådgivningsbolag som samlar 49 mindre rådgivningsbolag/ombud. Spararna uppvakts av dessa rådgivare som oftast vill erbjuda en förvaltningstjänst hos Strivo. Klagomålen från missnöjda konsumenter som diplomaten Mikael rör kontakter med många av dessa säljbolag.

Våra slutsatser från analys av säljdata

Vi har analyserat data från koncernens rådgivning till kunderna, som har begärts ut från Finansinspektionen. Utifrån det omfattande materialet har vi funnit följande slutsatser:

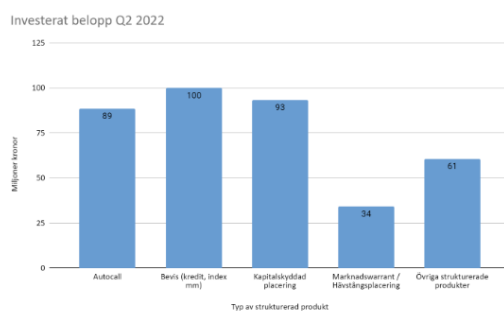
Hälften av försäljningen görs i strukturerade produkter

Under andra kvartalet 2022 har nyteckning i sparprodukter gjorts för 766 miljoner kronor, varav nästan hälften, 377 miljoner kronor, i strukturerade produkter. På årsbasis motsvarar det uppskattningsvis totalt 3 miljarder kronor, varav 1,5 miljarder kronor i strukturerade produkter.

Det är en mycket hög andel strukturerade produkter om man jämför med statistik från SCB där hushållens förmögenhet samtidigt var 80 gånger högre i fonder än i strukturerade produkter. Om de anknutna ombuden hade förmedlat fonder och strukturerade produkter enligt samma proportion som hushållen i snitt har sina tillgångar placerade borde alltså en "normal" volym strukturerade produkter vara 40 miljoner kronor per år, inte 1,5 miljarder kronor. Och sett till hur oberoende experter råder, borde det förstås vara 0 kronor.

Hälften går till dyrare och komplexare varianterna

Om vi bryter ned siffrorna till vilken typ av strukturerade produkter som sålts finns en indelning i fem typer. Av dessa utmärker sig autocalls, marknadsvarranter/hävtångsplaceringar och övriga strukturerade produkter som komplexa, potentiellt riskfyllda och oftast dyrast. 184 miljoner kronor såldes av dessa tre grupper under andra kvartalet 2022, vilket utgör nära hälften av alla strukturerade produkter. På årsbasis uppgår det till 736 miljoner kronor.

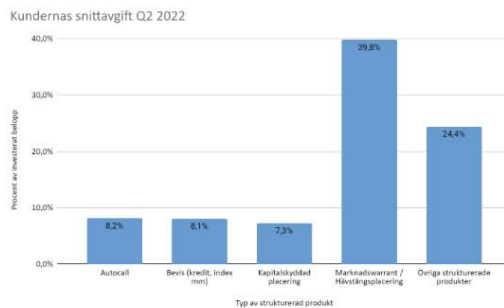
Källdata: Finansinspektionen

Avgiftsnivåer på halva kapitalet

I dataunderlaget framgår kundernas totala avgifter under år ett för varje transaktion. Snittavgiften har legat på 12% för de strukturerade produkterna.

Under ett seminarium 2014 läxade Finansinspektionen upp branschen för strukturerade produkter och pratade då om hävstångsprodukter med avgifter i spannet 25-35% som "avarter på marknaden". Myndigheten förklarade att kunder som på djupet förstått produkterna antagligen inte hade köpt dem, att det bygger på att undanhålla väsentlig information och att man inte gör annat än att lura kunderna.

Vi kan nu visa att Primrose säljer just den typen av strukturerade produkter som Finansinspektionen har varnat för. Snittavgiften i det segmentet har legat på 40%. I värsta fall har halva sparkapitalet tagits i avgift. Avgifterna överstiger alltså vad myndigheten tidigare nämnt som särskilt höga och stämplat som avarter.

Källdata: Finansinspektionen

Ovanpå detta bör man också räkna med att det finns ytterligare dolda kostnader bland strukturerade produkter som enligt en studie från 2013 i snitt uppgår till 7.5% för produktens löptid. En annan studie från 2018 pekar ut Primrose som den aktör som har störst dolda kostnader i branschen och att de verkliga avgifterna varit nära tre gånger så höga som bolaget påstått i produktbroschyrerna. Vår bedömning är att den egentliga snittkostnaden för kundernas strukturerade produkter är runt 20%.

Finansrådgivarens kunder betala x +

smaspararguiden.se/blogg/finansradgivarens-kunder-betalar-300-mnkr-per-ar-i-hutlosa-kostnader/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

Försäljningen utbredd bland ombuden

Svensk Värdepappersservice har tillstånd för investeringsrådgivning hos Finansinspektionen. Rådgivningen utförs i praktiken av de 49 anknutna ombuden. Av dessa har 35 sålt strukturerade produkter under det andra kvartalet 2022. Det handlar alltså inte om några enskilda rådgivare som säljer strukturerade produkter utan om ett utbrett tillvägagångssätt inom företagsgruppen.

En parallell till Allraskandalen

Bolaget Oak Capital är ökänt för att 2012 ha sålt strukturerade produkter till Allras fonder som en del av det brottsliga upplägget i ekobrotts härvan. Avgifterna låg då på 40%. [Norska Finanstilsynet riktade på den tiden skivande kritik](#) mot Oak Capitals försäljning av strukturerade produkter till norska konsumenter med avgifter på 26-48% av investerat kapital – alltså samma nivå som Primrose nu uppvisat – med följande skrivning:

”Finanstilsynet ser mycket allvarligt på att [Oak Capital] har gett råd om investeringar i komplicerade högriskprodukter med mycket höga kostnader till kunder som har liten eller ingen erfarenhet på området. Företaget har begått allvarliga och systematiska brott mot kraven på god affärssed. Bolaget och dess samarbetspartners verkar ha satt sitt eget intresse om hög intjänning framför kundernas intressen.”

Vi har sökt företrädare för Primrose Partners och rådgivningsbolagen utan framgång. Fredrik Wiberg, VD på Svensk Värdepappersservice, har avböjt att bli intervjuad.

[Läs även artikeln där Finansinspektionen kommenterar den här granskningen.](#)

För transparensens skull vill vi nämna att vi på Småspararguiden.se har varit i en [rättslig tvist med Kapitalgruppen](#) kring vår publicistiska granskning av deras verksamhet som senare [blev fälld](#) för otillbörlig marknadsföring. Kapitalgruppen är ett av de 49 anknutna ombuden till Svensk Värdepappersservice.

Den här artikeln finns och är kostnadsfri tack vare frivilliga ekonomiska bidrag från privatpersoner.

<https://www.smaspararguiden.se> Väst på din sida i finansdjungeln. Vi delar ner byråerna på finansrådgivare

Finansrådgivarens kunder betala: x +

smaspararguiden.se/blogg/finansradgivarens-kunder-betalar-300-mnkr-per-ar-i-hutlosa-kostnader/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

Vi står på din sida i finansdjungeln. Vi drar ner byxorna på finansaktörer som gynnar sig själva på kundernas bekostnad. Dessutom ger vi dig och andra begripliga, enkla och vetenskapligt förankrade råd om ekonomi, sparande och pensioner.

[Här kan du också bidra, genom tjänsten patreon.](#)

Du kan också välja att [stödja oss med ett engångsbelopp.](#)

OM FÖRFATTAREN

 Patrick Siegbahn

Patrick Siegbahn är ansvarig utgivare och grävande skribent för Småspararguiden.se, ekonomikrönikör i Expressen, tidigare riskexpert på Finansinspektionen och risk- och hedgefondanalytiker. Patrick jobbar också som rådgivare på Småspararguiden Rådgivning. [Läs mer om honom här.](#)

Tags: [ARN](#), [Primrose Partners](#), [Småspararguiden](#), [granskar finansbranschen](#), [strivo](#), [strukturerad produkt](#), [strukturinvest](#), [svensk värdepappersservice](#)

« [Småspararguiden säljer rådgivningsverksamheten](#) [Siffran du måste kolla när du köper bostadsrätt](#) »

AVEN PÅ SMÅSPARARGUIDEN

 <p>Energieffektivt hus Grönt bolån Vad är ett grönt bolån och hur får man det?</p> <p>för ett år sedan · 3 kommenta...</p> <p>Vem vill inte ha lite lägre ränta på bolånet? Här går vi igenom hur man ...</p>	 <p>Maxbonusen 1 400 kronor Regeringen vill kompensera ...</p> <p>för ett år sedan · 6 kommenta...</p> <p>Småspararguiden kan idag avslöja att regeringen kommer presentera ett ...</p>	 <p>KAP-kl. b ... skall man</p> <p>för ett år sedan</p> <p>Från 1 januari AKAP-... igenom om</p>
---	--	---

0 Kommentarer [Logga in](#)

[Vår markering i rött]

Fi om Primrose affärsmetoder: "inget regelbrott"

2023-06-17 / [Blogg](#)

Vår granskning av kapitalförvaltningskoncernen Primrose visar på en systematisk försäljning av olämpliga produkter där kunderna förlorar 100-tals miljoner varje år. I flera fall har halva sparkapitalet försvunnit i avgifter. Men det är inget brott mot regelverket, hävdar Finansinspektionen. Detta trots att myndigheten varnat och beklagat sig över dessa affärsmetoder i 17 år och rimligen redan har verktyg och mandat att slå ner på avarter som Primrose.

Artikeln är en sampublicering med tidningen Affärsvärlden.

Finansinspektionens roll är att ta fram spelregler för branschen, göra tillståndsprövningar och utöva löpande tillsyn, samt arbeta för ett stabilt finanssystem präglad av högt förtroende med ett starkt skydd för konsumenter. I fallet Primrose Partners som vi granskat finns två dotterbolag. Dels Strivo som beviljats tillstånd att förmedla och förvara produkter, dels Svensk Värdepappersservice som framför allt har tillstånd att ge investeringsrådgivning och förvalta kunders pengar. Under dessa tillstånd kan sedan andra bolag verka genom att bli anknutna som ombud. Finansinspektionens tillsyn riktas med andra ord mot Svensk Värdepappersservice som helt ansvarar för den rådgivning som de anknutna ombuden ägnar sig åt.

Gillar du att vi granskar finansbranschen?

- Vi värnar om oberoendet
- Vi får inget presstöd
- Vi läser inte in vårt innehåll

Stötta oss!

Har du koll på...

1. Att dina pengar inte tar slut före livet?
2. Att du inte betalar dolda avgifter för din förvaltning?
3. Vad din rådgivare gör och varför?
4. En kontaktperson för alla dina ekonomirelaterade frågor?

evida

Få våra tips, artiklar, avstojanden och guider i din mailkorg

Prenumerera!

MER PENGAR FÖR PENGARNA

Köp vår bok!

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

INKOM: 2023-09-12
MÅLN: PMT 14007-23
AKTBIL: 6

FI om Primrose affärsmetoder: "x +

smaspararguiden.se/blogg/fin-om-primrose-affarsmetoder-inget-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

produkter, dels Svensk Värdepappersservice som framför allt har tillstånd att ge investeringsrådgivning och förvalta kunders pengar. Under dessa tillstånd kan sedan andra bolag verka genom att bli anknutna som ombud. Finansinspektionens tillsyn riktas med andra ord mot Svensk Värdepappersservice som helt ansvarar för den rådgivning som de anknutna ombuden ägnar sig åt.

Summering av vår granskning av Primrose Partners

- Hälften av den årliga försäljningen på 3 miljarder kronor mot 4000 kunder är strukturerade produkter, alltså ca 1,5 miljarder. En produkttyp som kännetecknas av att vara komplex, riskabel och dyr.
- Avgifter och dolda kostnader för produkterna ligger enligt vår bedömning runt 20% av investerat kapital. Hälften av de strukturerade produkterna som säljs är inom den mest komplexa och riskfyllda kategorin. Snittavgifterna för den produktgruppen har legat så högt som 40% av investerat kapital och i värsta fall har hälften av sparkapitalet gått i avgifter. Finansinspektionen beskrev under ett seminarium 2014 avgiftsnivåer på 25-35% som "avarter" där "man inte gör annat än att lura konsumenterna".
- Det är inte några enstaka anknutna ombud som står för dessa problem. 35 av 49 ombud förmedlar strukturerade produkter.

Finansinspektionens kampanj mot vårdslös rådgivning

FI har fått läsa vår granskning som bygger på det omfattande datamaterial som finns att tillgå från myndighetens egna granskning, och fått bemöta våra slutsatser. Men låt oss först göra en tillbakablick och följa myndighetens röda tråd.

- I 17 år har Finansinspektionen i sin årliga konsumentskyddsrapport lyft problem med hur rådgivning går till. Intressekonflikter har lett till att rådgivare hellre säljer dyrt sparande som gynnar dem själva än sunt sparande som är bra för konsumenterna.
- 2019 kom ett par banbrytande beslut från disciplinnämnden på Insuresec, branschorganet som reglerar, testar, licensierar och ibland sanktionerar försäkringsrådgivare. Rådgivarna tilldelades varningar av nämnden med följande motivering:

Så avslöjade vi allra -skandalen

Senaste artiklarna

Därför sänker regeringen inte den statliga inkomstskatten 2023-09-08

Vi söker styrelseledamot som kan media och marknadsföring 2023-09-07

Primrosegruppen hotar stämma Småspararguiden för våra granskningar 2023-09-05

Ingenting är säkert på lång sikt 2023-08-30

Länsförsäkringar Global Index finns hos de flesta banker 2023-08-26

Arkiv

Select Month

av nämnden med följande motivering:

"Strukturerade produkter är endast i undantagsfall lämpliga placeringsalternativ [...] till konsumenter. För att sådana produkter ska vara lämpliga krävs att kunden dels har tillräcklig finansiell förmåga att bära de aktuella riskerna, dels har tillräcklig kunskap och erfarenhet av sådana produkters egenskaper och då särskilt riskerna samt dessutom förstår vilka kostnader som är förenade med sådana produkter. Det är förmedlaren som har att visa att så är fallet. Kundens undertecknande av rådgivningsdokumentationen och en särskild försäkran har därvid inget större bevisvärde."

- Samma år uttalade sig dåvarande FI-chefen Erik Thedéen om besluten från disciplinnämnden som "glädjande" vid ett seminarium för rådgivarbranschen 2019: "Disciplinnämndens beslut är helt i linje med vår uppfattning och det är därför mycket bra att det nu blir tydligt att det är en del av god sed vid försäkringsdistribution. Vi ser det också som självklart att motsvarande praxis kommer att gälla vid bedömningen av vad som är god sed vid investeringsrådgivning", sa Erik Thedéen.
- 2020 drog Finansinspektionen in tillståndet för Exceed Capital och pekade på "stora, systematiska brister i rådgivningen".
- 2021 fortsatte myndigheten i samma anda och drog tillståndet för Nord Fondkommission. "ett tydligt exempel på oseriös rådgivning" löd beskedet på presskonferensen.
- I slutet av 2022 meddelade Finansinspektionen att SIP Nordic fått en varning och sanktionsavgift på 6,7 miljoner kronor för att inte ha sett till konsumenternas intressen i rådgivningen.

Småspararguidens montage

Vad har de sanktionerade bolagen gemensamt? Jo, de är bolag som har sålt strukturerade produkter.

FI om Primrose affärsmetoder: "i" x +

smaspararguiden.se/blogg/fi-om-primrose-affarsmetoder-ingen-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ▼ ARTIKLAR OM OSS ▼

Näst på tur: Svensk Värdepappersservice

Granskningen av Primrose dotterbolag följer en röd tråd där FI i flera år utrett olika misstänkta eller konstaterade missförhållanden bland finansmarknadens mindre aktörer. Just som Finansinspektionen avslutat sanktionsärendet mot SIP Nordic [berättade myndigheten att en ny undersökning öppnats mot Primroses bolag](#).

Vi har följt Finansinspektionens granskning och noterar att myndigheten har gjort två platsbesök, intresserat sig för kunders klagomål och avgiftsstrukturer för strukturerade produkter samt gjort stickprov bland kunddokumentation. Fokusområdet känns igen från undersökningarna av Exceed, Nord Fondkommission och SIP Nordic.

FI: inga regelbrott

Utredningen av Primrose-koncernen slutar dock med ett antiklimax för de som hade hoppats på en sanering. Den 25 april 2023 meddelade Finansinspektionen att undersökningen mot Svensk Värdepappersservice avslutats "utan brister i förhållande till regelverket".

I Finansinspektionens undersökningspromemoria ges bakgrunden till granskningen av Svensk Värdepappersservice. Initalt väljer myndigheten att mörklägga en paragraf, men efter att vi begärt en omprövning får vi ut hela i klartext. Där framkommer att Svensk Värdepappersservice hör till det värsta FI sett:

Finansinspektionen kan konstatera att Svensk Värdepappersservice är det värdepappersbolag som efter ett antal av undersökningsgruppen fastställda kriterier utmärker sig. De kriterier som särskilt utmärkt sig är kunds ålder, förmedlad produkts riskklass samt produktens avgift. Det kan konstateras att Svensk Värdepappersservice, i förhållande till övriga värdepappersbolag som omfattades av informationsinsamlingen har:

- Störst antal anknutna ombud
- Flest klagomål på anknutna ombud enligt konsumentavdelningens klagomålsrapport
- Pensionsmyndigheten har mottagit många klagomål om dessa anknutna ombud

FI om Primrose affärsmetoden: "i" x +

smaspararguiden.se/blogg/fi-om-primrose-affarsmetoder-ingen-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

- Störst antal transaktioner i hävstångsplacering
- Stort antal affärer på kunder med hög ålder
- Högt avgiftsuttag

Finansinspektionens undersökningspromemoria

Finansinspektionens kommentar på granskningen

Finansinspektionen svarar övergripande efter vår granskning att:

"I vår granskning (FI:s egen, reds. anm.) har vi att förhålla oss till de regelverk som finns."

Angående produktstyrningen hänvisar myndigheten till ett visserligen lovvärt men helt annat initiativ:

"Strukturerade produkter lämpar sig inte för den vanliga konsumenten. Från FI:s sida framhåller vi ofta att billiga indexfonder är ett bra alternativ för en vanlig konsument. Därför har vi också nyligen börjat publicera avgifterna för några av de populäraste fonderna för att öka prismedvetenheten hos konsumenterna."

Vi konstaterar att logiken haltar. En liknelse skulle vara att om Livsmedelsverket agerade som FI så skulle de alltså tillåta att råvgift salufördes som godis med motivet att man istället har ökat informationen om hur nyttigt det är med grönsaker.

Redan idag finns dessutom lagstiftning som FI kan luta sig mot. I lagen om finansiell rådgivning till konsumenter går att läsa:

Näringsidkaren skall i sin rådgivningsverksamhet iaktta god rådgivningssed och med tillbörlig omsorg ta till vara konsumentens intressen. Näringsidkaren skall anpassa rådgivningen efter konsumentens önskemål och behov samt inte rekommendera andra lösningar än sådana som kan anses lämpliga för konsumenten. Näringsidkaren skall avråda konsumenten från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till konsumentens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

§5 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter

FI om Primrose affärsmetoder: "fi" x +

smaspararguiden.se/blogg/fi-om-primrose-affarsmetoder-inget-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ▼ ARTIKLAR OM OSS ▼

God rådgivningssed är alltså ett viktigt och dessutom dynamiskt begrepp. Som konstaterats i inledningen till den här artikeln slog såväl Insuresec och Finansinspektionen fast vad god rådgivningssed innebär 2019, vilket borde innebära ett slut för Primrose-koncernens metoder.

Trots det upprepar Finansinspektionen i sitt svar önskan om ny lagstiftning:

"Så sent som för en vecka sedan upprepade vår generaldirektör Daniel Barr att vi från FI:s sida gärna ser att en utredning kommer på plats om provisionsförbud. FI förespråkar en bred utredning som tar hänsyn till olika typer av affärsmodeller, t.ex. när intjäningen stannar inom samma koncern."

Återigen har vi svårt att följa logiken. Ett provisionsförbud hindrar inte i sig försäljningen av dyra, komplexa och riskfyllda sparprodukter. Ett provisionsförbud skulle i första hand påverka de stora bankernas vidareförsäljning av externa sparprodukter. Inget med ett provisionsförbud skulle hindra oseriösa finanskoncerner från att själva blanda ihop finansiellt råvgift och sälja det som hälsokost till intet ont anande privatpersoner.

Småspararguidens mest rimliga tolkning är alltså att FI anför ganska irrelevanta argument som skäl till att inte slå ner på affärsmetoder som exempelvis Primrose-koncernens. Detta trots att det rimligen borde finnas stöd i lagen för att stävja sparprodukter som säljs in i strid med god rådgivningssed.

För transparensens skull vill vi nämna att vi på Småspararguiden.se har varit i en [rättslig tvist med Kapitalgruppen](#) kring vår publicistiska granskning av deras verksamhet som senare [blev fälld](#) för otillbörlig marknadsföring. Kapitalgruppen är ett av de 49 anknutna ombuden till Svensk Värdepappersservice.

Den här artikeln finns och är kostnadsfri tack vare frivilliga ekonomiska bidrag från privatpersoner.

Vi står på din sida i finansdjungeln. Vi drar ner byxorna på finansaktörer som gynnar sig själva på kundernas bekostnad. Dessutom ger vi dig och

FI om Primrose affärsmetoder: 1 x +

smaspararguiden.se/blogg/fi-om-primrose-affarsmetoder-ingen-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ▼ ARTIKLAR OM OSS ▼

andra begripliga, enkla och vetenskapligt förankrade råd om ekonomi, sparande och pensioner.

[Här kan du också bidra, genom tjänsten patreon.](#)

Du kan också välja att [stödja oss med ett engångsbelopp.](#)

OM FÖRFATTAREN

 Patrick Siegbahn

Patrick Siegbahn är ansvarig utgivare och grävande skribent för Småspararguiden.se, ekonomikrönikör i Expressen, tidigare riskexpert på Finansinspektionen och risk- och hedgefondanalytiker. Patrick jobbar också som rådgivare på Småspararguiden Rådgivning. [Läs mer om honom här.](#)

Tags: [Finansinspektionen](#), [Primrose Partners](#), [Småspararguiden granskar finansbranschen, strivo, strukturerad produkt, strukturinvest, svensk värdepappersservice](#)

« [Småspararguiden säljer rådgivningsverksamheten](#) [Siffran du måste kolla när du köper bostadsrätt](#) »

ÄVEN PÅ SMÅSPARARGUIDEN

<p>Vem tjänar på produktförsäkringar? 75% till försäkringsbolaget 60% till försäkraren</p> <p>Finansinspektionen: försäkra inte ditt ...</p> <p>för 7 månader sedan · 4 kom...</p> <p>Finansinspektionen har släppt en rapport med ett väntat och tydligt besked: ...</p>	<p>BUH!</p> <p>Skall man vara orolig för valutarisken?</p> <p>för 6 månader sedan · 2 kom...</p> <p>Svenska kronan har försvagats, vilket har gynnat globalfonderna. Skall man ...</p>	<p>Kommer ...</p> <p>för ett år sedan</p> <p>Förslag och instanser för ränteavdrag</p>
--	--	--

2 Kommentarer [Logga in](#)

 Delta i diskussionen...

Fi om Primrose affärsmetoder: "fi" x +

smaspararguiden.se/blogg/fi-om-primrose-affarsmetoder-ingen-regelbrott/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

2 Kommentarer 1 Logga in

Delta i diskussionen...

LOGGA IN MED ELLER REGISTRERA DIG PÅ DISQUS

D f t G Namn

• Dela **Bästa** Nyaste Äldst

Tomas Pettersson för 3 månader sedan
Hatten av att rakryggat gå på nästa tveksamhet inom finansbranschen!
Hoppas att ni står starkare nu än sist

0 0 Svarta • Dela

Patrick Moderator → Tomas Pettersson för 3 månader sedan
Tack! Vi envisas med att fortsätta i samma anda som tidigare men står som sagt starkare nu.

0 0 Svarta • Dela

Prenumerera Sekretess Sälj inte mina data DISQUS

f t G in

[Kontakt](#) | [Nyhetsbrev](#) | [Blogg](#) | [Donera](#) | [Synpunkter/fejanmälan/tips](#)
Småspararguiden Sverige AB © 2015-2022
Ansvarig utgivare: Patrick Siegbahn

Topp fem skitprodukterna på finansmarknaden 2022

2022-10-31 / [Blogg](#)

Vi fortsätter varje år envist varna konsumenter för de värsta produkterna på finansmarknaden. Se upp för Söderberg & Partners Proaktiv-fonder, Nordeas Stratega-fonder, Max Mathiessens fonder, Strivos och Garantums strukturerade produkter och premiepensionsrådgivning!

Plats 1: Söderberg & Partners Proaktiv-fonder

Söderberg & Partners fortsätter toppa listan på samma meriter sedan 2016. Affärsmodellen har i många år varit att ge privatpersoner och företag gratis "fristående rådgivning" för att sedan hänvisa kunderna till sina egna dyra fonder och/eller se till att få höga provisioner från andra fondbolag. När regelverket stramades åt började bolaget också erbjuda modeller utan provisioner. Det är ett steg i rätt riktning, men trots det strömmar fortfarande nya pengar till fonderna.

Under 2021 har kunderna tagit ut 13 miljarder kronor från fonderna. Delvis i form av uttag av pensioner, men förmodligen också för att

Gillar du att vi granskar finansbranschen?

- Vi värnar om oberoendet
- Vi får inget presstöd
- Vi läser inte in vårt innehåll

[Stötta oss!](#)

Har du koll på...

1. Att dina pengar inte tar slut före livet?
2. Att du inte betalar dolda avgifter för din förvaltning?
3. Vad din rådgivare gör och varför?
4. En kontaktperson för alla dina ekonomirelaterade frågor?

Få våra tips, artiklar, avslöjanden och guider i din mailkorg

[Prenumerera!](#)

[Köp vår bok!](#)

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
PMD:F
INKOM: 2023-09-12
MÅLNR: PMT 14007-23
AKTBIL: 7

[TEXT UTLÄMNAD]

Plats 4: Strivos och Garantums strukturerade produkter

Strukturerade produkter är finansbranschen när den är som sämst – väldigt krångligt, väldigt dyrt och få kunder som förstår vad de köper. I vår bok [Mer pengar för pengarna](#) beskriver vi strukturerade produkter såhär:

De allra sämsta egenskaperna hos finansbranschen samlas i något som kallas strukturerade produkter. Det är ett samlingsnamn på krångliga sätt att spela på aktier och andra tillgångar. Ofta innehåller de komplicerade formler för när du får pengar och inte. [...] Andra varianter utlovar en trygg ränta och samtidigt en möjlighet att få högre avkastning om något särskilt händer på marknaden. Många produkter har dock höga risker som inte redovisas tydligt.

Utöver att strukturerade produkter är komplicerade att förstå sig på och ofta innebär höga risker medför de nästan alltid höga avgifter. Inte sällan finns det tre olika aktörer som på något sätt ska ha betalt: en bank, en produktkonstruktör och en säljare. En vanlig avgiftsmodell är 2 procent i startkostnad plus en löpande årlig kostnad på 1-2 procent. Det finns också mardrömxempel där avgifterna varit över 40 procent av insatt belopp.

Finansinspektionen har länge beklagat sig över marknaden för strukturerade produkter och har ägnat [en särskild rapport](#) och [ett seminarium åt frågan](#). Där menade myndighetspersonerna att för vissa produkttyper "med stor systematik gör man inte annat än att lura konsumenterna" och dessutom att "en konsument som på riktigt förstod produkterna hade förmodligen aldrig köpt dem".

Skärmdump från Finansinspektionens Youtube-kanal med Småspararguidens pratbubbla

På senare tid har flera fall av vårdslös rådgivning tagits upp av

Topp fem skitprodukterna på fin: x +

smaspararguiden.se/blogg/topp-fem-skitprodukterna-pa-finansmarknaden-2022/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

På senare tid har flera fall av vårdslös rådgivning tagits upp av [branschorganisationen för försäkringsförmedlare, Insuresec](#). Om försäljningen av strukturerade produkter skriver de följande:

Disciplinnämnden konstaterar att konsumenter endast undantagsvis har den matematiska och finansiella kunskap samt erfarenhet av finansiella instrument som krävs för att kunna bedöma de risker som är förknippade med den aktuella typen av produkter. Disciplinnämnden konstaterar vidare att produkternas riskegenskaper också ställer krav på att kunden har en god finansiell förmåga och önskan att bära de risker som produkterna medför, men att konsumenter mycket sällan har en sådan finansiell förmåga eller riskönskan. Sammantaget innebär detta att produkterna också mycket sällan är lämpliga för konsumenter.

Trots denna breda och välkända kritik finns det fortfarande bolag som livnär sig på att lura in konsumenter i dessa produkter. På tidigare års lista tog vi upp [Exceed som senare fick sina tillstånd indragna av Finansinspektionen](#). Året efter fick vi se ett liknande bolag, [Nord Fondkommission, hanteras på samma sätt av myndigheten](#).

Under våra rådgivningsmöten med konsumenter har vi vid otaliga tillfällen sett exempel på när Strivo/Strukturinvest stått för produkterna, det egna dotterbolaget Svensk värdepappersservice för det juridiska och deras anknutna ombud för säljet. Ett exempel är [Kerstin som blev lurad av säljarna på Spargruppen](#). Ett annat tämligen färskt exempel är det anknutna ombudet [Kapitalgruppen som vi granskat i ett separat inlägg](#). Kapitalgruppen struntade i att svara på våra frågor innan publicering och valde istället att [stämna oss på 2 miljoner kronor för att bli av med artikeln](#).

Liknande upplägg ser vi genomföras av bolaget Garantum genom sina anknutna ombud. Ett tidigare exempel är Gunnar som berättat att ["Det är insikten av att ha blivit lurad som är svårast att släppa"](#). Fler exempel finns hos ARN och Finansinspektionens klagomålsregister.

Topp fem skitprodukterna på fin: x +

smaspararguiden.se/blogg/topp-fem-skitprodukterna-pa-finansmarknaden-2022/

Småspararguiden OBEROENDE RÅDGIVNING GUIDER ARTIKLAR OM OSS

[blivit lurad som är svårast att släppa.](#) Fler exempel finns hos ARN och Finansinspektionens klagomålsregister.

Vi ställde en fråga till Strivo/Strukturinvest i samband med tidigare granskning:

Ni har genom ert dotterbolag Svensk Värdepappersservice en diger lista av anknutna ombud där flertalet ofta förekommer i klagomålsärenden till ARN och Finansinspektionen för att ha sålt strukturerade produkter till småsparare. Det förfarandet påminner mycket om det Exceed och deras ombud varit kritiserade för. Hur ser ni på det och hur säkerställer ni att era ombud inte agerar vårdslöst?

- Svensk Värdepappersservice är ett värdepappersbolag med egna tillstånd, egen styrelse och egna kontroller. Vi genomför regelbundna kontroller på SVP och alla övriga värdepappersbolag och banker som förmedlar våra produkter.

Vi är inte nöjda med svaret eftersom Strivo/Strukturinvest äger, och därmed fullt ut kontrollerar, sitt dotterbolag och dess säljare. Vi ser samma problematiska beteende och samma problematiska produkter som Exceed och Nord Fondkommission sålt. Många konsumenter har drabbats av höga avgifter, försäljning med intressekonflikter och för högt risktagande.